

UITSPRAAK 14-104

van het College van beroep voor de examens van de Universiteit Leiden

inzake

het beroep van [naam en woonplaats], appellante

tegen

[naam], verweerder

1. Ontstaan en loop van het geding

Met de op 24 juni 2014 ingekomen brief van 20 juni 2014 tekent appellante beroep aan tegen het besluit van verweerder, waarbij het tentamen van de onderwijseenheid Goederenrecht wegens fraude ongeldig is verklaard, het cijfer is vastgesteld op 1 en waarbij appellante is bericht dat van de fraude een aantekening wordt gemaakt in haar persoonsdossier.

Door appellante wordt - kort weergegeven – aangevoerd dat er geen opzet in het spel was. Door haar was tijdens de voorbereiding van het bewuste tentamen een enkele aantekening gemaakt in haar wettenbundel met de bedoeling die voor het tentamen te verwijderen. Dit laatste is zij volkomen vergeten. Zij is de mening toegedaan dat de straf te zwaar is. Bovendien is zij van mening dat zij niet als fraudeur kan worden aangemerkt en vindt het niet terecht dat er een aantekening in haar persoonsdossier is gemaakt.

Overeenkomstig artikel 7.61, derde lid, van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) heeft verweerder appellante uitgenodigd voor een gesprek op 2 maart 2012, om te bezien of en minnelijke schikking mogelijk is. Dit bleek niet mogelijk te zijn.

Bij brief van 15 juli 2014 een verweerschrift ingediend.

Het beroep is behandeld op 20 augustus 2014 tijdens een openbare zitting van een kamer uit het College. Appellante is in persoon ter zitting verschenen. Verweerder is eveneens verschenen.

Uitspraak

14-104

Blad 2/6

2. De overwegingen ten aanzien van de ontvankelijkheid

Met de op 24 juni 2014 door het College ontvangen brief van 20 juni 2014 heeft appellante tijdig beroep ingesteld tegen het besluit van 5 juni 2014. Het beroepschrift voldoet ook overigens aan de daaraan ingevolge de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) en de WHW gestelde eisen, zodat het administratief beroep ontvankelijk is.

3. De overwegingen ten aanzien van het geschil

Het college dient overeenkomstig artikel 7.61, tweede lid, WHW te beoordelen of de bestreden besluiten al dan niet in strijd zijn met het recht.

Ingevolge artikel 7.12b, tweede lid, van de WHW kan de examencommissie, indien een student of extraneus fraudeert, de betrokkene het recht ontnemen één of meer door de examencommissie aan te wijzen tentamens of examens af te leggen, gedurende een door de examencommissie te bepalen termijn van ten hoogste een jaar. Bij ernstige fraude kan het instellingsbestuur op voorstel van de examencommissie de inschrijving voor de opleiding van betrokkene definitief beëindigen.

Ingevolge het derde lid, eerste volzin, voor zover thans van belang, stelt de examencommissie regels vast over de uitvoering van de taken en bevoegdheden, bedoeld in het tweede lid, en over de maatregelen die zij in dat verband kan nemen. Met de Regels en Richtlijnen Tentamen en Examens betreffende Bacheloropleidingen van de Rechtsgeleerdheid, Notarieel Recht, Fiscaal Recht en Criminologie van de examencommissies van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid (hierna: R&R) heeft verweerder, voor zover hier van belang, hieraan uitvoering gegeven.

In de R&R is voor zover hier van belang het volgende bepaald:

- 6 Fraude, onregelmatigheid en plagiaat
- 6.1 Meegebrachte teksten, wetteksten
- 6.1.1 Wanneer een student bij het afleggen van een tentamen gebruik mag maken van een door hem meegebrachte tekst mag deze tekst geen aantekeningen bevatten.
- 6.1.2 Onder aantekeningen in de zin van het vorige lid worden niet verstaan:
 - onderstrepingen, arceringen en markeringen met fluorescerende stift;
 - verwijzingen naar wetsartikelen;
 - verwijzingen naar jurisprudentie en andere literatuur, mits dit expliciet voor een bepaald tentamen is toegestaan;
 - randwoorden die door de uitgever van een wetgevingsbundel zijn aangebracht.

Uitspraak
14-104
Blad 3/6

- 6.1.3 De voorgaande leden zijn van overeenkomstige toepassing op een door een student meegebrachte wettekst waarvan c.q. voor zover hij daarvan bij het afleggen van een tentamen gebruik mag maken.
- 6.2 Door de examinator te treffen ordemaatregelen
- 6.2.1 In geval van een onregelmatigheid of fraude kan de examinator een student onmiddellijk uitsluiten van verdere deelneming aan het tentamen. De examinator kan voorwerpen die de student bij zich heeft en die van belang kunnen zijn voor de beoordeling van de onregelmatigheid of fraude onder zich nemen.
- 6.2.2 Een student is verplicht voorwerpen die hij bij zich heeft en die van belang kunnen zijn voor de beoordeling van een onregelmatigheid of fraude, op verzoek van de examinator ten behoeve van die beoordeling aan de examinator af te staan. De student krijgt de ingenomen voorwerpen binnen een redelijke termijn terug.
- 6.2.3 Indien de examinator, onverminderd het bepaalde in de lid 1 van dit artikel, van mening is dat naar aanleiding van een geconstateerde onregelmatigheid of fraude ten aanzien van een student een ordemaatregel, anders dan onmiddellijke uitsluiting van verdere deelneming aan het tentamen, dient te worden uitgesproken, dan neemt hij contact op met de examencommissie.
- 6.3 Door de examencommissie te treffen ordemaatregelen
- 6.3.1 In geval van een onregelmatigheid of fraude bij een tentamen kan de examencommissie de examinator, de student, surveillanten en anderen horen.
- 6.3.2 De ordemaatregelen die de examencommissie kan uitspreken zijn:
- het vervallen verklaren van de uitslag van het tentamen;
 - een cijfer 1 vaststellen;
 - het uitsluiten van het deelnemen aan het tentamen ten aanzien waarvan de onregelmatigheid of fraude is geconstateerd voor de duur van ten hoogste één jaar, en/of het uitsluiten van het deelnemen aan één of meer tentamens voor de duur van ten hoogste één jaar, en/of het uitsluiten van het deelnemen aan onderwijs, tentamens en examen van één of meer door de faculteit verzorgde opleidingen voor de duur van ten hoogste één jaar. Vakken die in de periode van uitsluiting aan een andere faculteit of een andere instelling van hoger onderwijs zijn gevolgd en behaald (waaronder mede worden begrepen werkstukken, papers en scripties die met goed gevolg zijn afgerond) kunnen op generlei wijze worden in gebracht in het curriculum.
 - Bij ernstige fraude kan het instellingsbestuur op voorstel van de examencommissie de inschrijving voor de opleiding van de betrokken student definitief beëindigen.

Het College ziet zich voor de vraag gesteld of appellante (toerekenbaar) in strijd heeft gehandeld met enige regel ten aanzien van het afleggen van een tentamen als gevolg waarvan aan haar een maatregel kon worden opgelegd.

Uitspraak

14-104

Blad 4/6

Verweerder heeft kopieën van het tijdens het tentamen in beslag genomen wetboek ter inzage aan het College overgelegd. Het College heeft vastgesteld dat in het wetboek ongeoorloofde verwijzingen zijn aangebracht, door letters zodanig te markeren dat naar namen van arresten wordt verwezen. Tussen partijen is niet in geschil dat de kopieën afkomstig zijn uit het wetboek dat tijdens het tentamen in beslag genomen is en dat appellante het wetboek tijdens het tentamen op haar tafel had liggen

Verweerder stelt zich terecht en op goede gronden op het standpunt dat het enkele feit dat een student ten tijde van het tentamen in het bezit is van een wetboek waarin ongeoorloofde aantekeningen zijn opgenomen reeds in strijd is met artikel 6.1 van de R&R. Zoals het College eerder heeft geoordeeld, moet dit handelen worden aangemerkt als fraude; opzet aan de zijde van de student is daartoe niet vereist. Teneinde overtreding van voornoemde bepaling te voorkomen dient iedere student die deelneemt aan een tentamen waarbij gebruik mag worden gemaakt van een wetbundel of ander niet door of vanwege de faculteit voor dat tentamen ter beschikking gesteld studiemateriaal, er zorg voor te dragen dat daarin geen ongeoorloofde aantekeningen zijn aangebracht. Indien de student desalniettemin na aanvang van het tentamen constateert dat in de wetbundel ongeoorloofde aantekeningen zijn aangebracht, dient hij dit onverwijld en uit eigener beweging te melden bij de examinerator. Tenzij de examinerator bereid en in staat is een vervangende wetbundel te verstrekken, kan dit tot gevolg hebben dat de desbetreffende student het tentamen zal moeten afleggen zonder gebruik van een wetbundel te kunnen maken, dan wel dat hij besluit van het afleggen van het tentamen af te zien. Dit komt echter geheel voor rekening en risico van de desbetreffende student.

De omstandigheid dat appellante bij de controle van de wetbundels tijdens het tentamen in het bezit was van een wetbundel waarin ongeoorloofde aantekeningen waren aangebracht, betekent reeds dat zij heeft verzuimd voorafgaande aan het tentamen het wetboek te controleren op ongeoorloofde aantekeningen, dan wel dit aanstonds te melden bij de examinerator, indien zij dit wel geconstateerd had. Zoals hiervoor is overwogen, dient dit nalaten te worden aangemerkt als fraude en rechtvaardigt dit het opleggen van een maatregel. Verweerder heeft daartoe dan ook terecht besloten.

Hieraan doet niet af dat - naar appellante stelt - de overtreding niet aan haar kan worden toegerekend omdat er geen sprake is geweest van opzet. Zoals hiervoor is overwogen, is, anders dan in het strafrecht, opzet niet vereist om van fraude te kunnen spreken. Het is uitsluitend de verantwoordelijkheid van appellante er zorg voor te dragen dat zij voldoet aan alle eisen die voor deelname aan het tentamen gelden.

Uitspraak
14-104
Blad 5/6

Ter zitting heeft verweerder uiteengezet dat zij de meest milde vorm van sanctie heeft opgelegd. Zij heeft er niet voor gekozen de kwestie voor te leggen aan de examencommissie, die had kunnen besluiten aanmerkelijk zwaardere sancties op te leggen. Gegeven de aard en omvang van de in de wetbundel aanwezige ongeoorloofde aantekeningen, is het College van oordeel dat verweerder door te volstaan met het ongeldig verklaren van het tentamen, het cijfer vast te stellen op 1 en het maken van een aantekening van fraude in het persoonsdossier geen onevenredige maatregel opgelegd en dientengevolge niet in strijd met het recht heeft gehandeld. Uitgangspunt van het College, alsmede de universiteit, is immers dat fraude in welke vorm of omvang ook, binnen een academische omgeving niet getolereerd wordt. Het College merkt in dit verband uitdrukkelijk op dat de aan appellante opgelegde sanctie zeer mild is en dat het opleggen van een veel zwaardere sanctie heel wel denkbaar was geweest.

Nu ook overigens niet is gebleken van andere feiten of omstandigheden die tot een andersluidend oordeel zouden moeten leiden, dient het beroep ongegrond te worden verklaard.

Uitspraak
14-104
Blad 6/6

4. De beslissing

Het College van beroep voor de examens van de Universiteit Leiden,

gezien artikel 7.61 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek,

verklaart het beroep **ONGEGROND**.

Aldus vastgesteld door een kamer uit het College van beroep voor de examens, bestaande uit: mr. O. van Loon (voorzitter), prof.dr. T.M. Willemsen, dr. A.M. Rademaker, dr. R. Stein en H.J.J. Bisscheroux MSc (leden), in tegenwoordigheid van de secretaris van het College, mr. D.H. Mandel.

mr. O. van Loon
voorzitter

mr. D.H. Mandel
secretaris

Voor eensluidend afschrift,

Verzonden op: